

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел. (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90

E-mail: minregion@minregion.gov.ua, код ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

**Народному депутатові України
Кірші О.В.**

Шановний Олександрє Вікторовичу!

Відповідно до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 16.05.2019 №111/05 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 17.05.2019, щодо звернення гр _____ надісланий листом Міністерства соціальної політики України від 29.05.2019 № 10258/0/2-19/56, і повідомляє, що заявниці в межах компетенції Мінрегіону надано відповідь листом, копія якої додається.

Додаток: на 6 арк.

Заступник Міністра

Хоцнівська Н.В.
Погоріла І.М. 2071702

МІНРЕГІОН
№7/10.1/10354-19 від 27.06.2019
1549890

Підписано ЕЦП
Кругляк Едуард Борисович
27.06.2019 17:57

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

Департамент економіки систем життєзабезпечення

№ _____ на № _____ від _____

Шановна Ларисо Яківно!

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства розглянуло Ваше звернення, яке надійшло листом Міністерства соціальної політики України від 29.05.2019 № 10258/0/2-19/56, і в межах компетенції повідомляє.

Щодо тарифів на послугу з централізованого опалення (постачання гарячої води)

Формування, встановлення та застосування тарифів на теплову енергію та комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативно-правової бази.

Чинним законодавством передбачено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

На сьогодні повноваження щодо встановлення тарифів на теплову енергію та комунальні послуги мають Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) і органи місцевого самоврядування.

КП «Харківські теплові мережі» є ліцензіатом НКРЕКП, тому тарифи на теплову енергію та послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води для цього суб'єкта господарювання встановлюються НКРЕКП.

Порядок формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води затверджено постановою НКРЕКП від 24.03.2016

МІНРЕГІОН

№7/10.1/10342-19 від 27.06.2019

1549853

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
27.06.2019 16:19

№ 377, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 09.06.2016 за № 835/28965 (далі – Порядок).

Порядком передбачено, що формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води здійснюється відповідно до річних планів виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, надання комунальних послуг, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, з урахуванням ставок податків і зборів, цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Річні плани з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, надання комунальних послуг складаються на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії з урахуванням укладених із споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів.

До складу тарифів можуть бути віднесеними лише ті витрати, які передбачено Порядком.

Перевірка розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат, пов'язаних з виробництвом, транспортуванням, постачанням теплової енергії, наданням комунальних послуг, здійснюється уповноваженим органом (у даному випадку – НКРЕКП) під час розгляду відповідних розрахункових матеріалів, що, в результаті, дає підстави для прийняття цим органом рішення про встановлення відповідних тарифів.

Станом на 01.05.2019 розмір встановлених тарифів для КП «Харківські теплові мережі» був наступним:

- на послугу з централізованого опалення:
  - 1539,50 грн/Гкал (з ПДВ) (за наявності будинкового засобу обліку);
  - 39,38 грн/м² (з ПДВ) (за відсутності будинкового засобу обліку).
- на послугу з постачання гарячої води:
  - 93,22 грн/м³ (з ПДВ) – за умови підключення рушникосушильників до системи постачання гарячої води;
  - 86,32 грн/м³ (з ПДВ) - за умови відсутності рушникосушильників.

Щодо порядку оплати послуги з централізованого опалення (постачання гарячої води)

Порядок надання комунальних послуг, порядок обліку та оплати цих послуг визначено Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.05 № 630 (далі – Правила).

Відповідно до вимог Правил нарахування плати за послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення здійснюється:

- у квартирах з приладами обліку теплової енергії/води – за фактичними обсягами спожитої теплової енергії/води у відповідному місяці (за умови своєчасного зняття та передання показань квартирних засобів обліку виконавцю);

- у будинках з приладами обліку теплової енергії/води - за фактичними

1549853

№7/10.1/10342-19 від 27.06.2019

МІНРЕГІОН

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
27.06.2019 16:19

обсягами спожитої теплової енергії/води у відповідному місяці та розподіленими відповідно до вимог Правил;

- у будинках (квартирах) без приладів обліку теплової енергії – за нормами споживання з урахуванням фактичної температури зовнішнього повітря і фактичної кількості днів надання цієї послуги в місяці, який є розрахунковим.

- у будинках (квартирах) без приладів обліку води – за нормами споживання в місяці, який є розрахунковим.

Згідно із вимогами пункту 11 Правил, у разі встановлення будинкових засобів обліку води у багатоквартирному будинку, де окремі (або всі) квартири обладнані квартирними засобами обліку, споживачі, які не зняли та не передали показання квартирних засобів обліку виконавцю та які не мають квартирних засобів обліку (у разі обладнання всіх квартир квартирними засобами обліку - споживачі, які не зняли та не передали показання квартирних засобів обліку виконавцю), оплачують послуги згідно з показаннями будинкових засобів обліку, не враховуючи витрати води виконавця, юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які є власниками або орендарями приміщень у цьому будинку, та сумарних витрат води за показаннями всіх квартирних засобів обліку. Різниця розподіляється між споживачами, які не мають квартирних засобів обліку, та споживачами, які не зняли та не передали показання квартирних засобів обліку води виконавцю, пропорційно кількості мешканців квартири в разі відсутності витоків із загальнобудинкової мережі, що підтверджується актом обстеження, який складається виконавцем у присутності не менш як двох мешканців будинку.

Плата за послуги нараховується згідно з показаннями будинкового засобу обліку води, а у разі його відсутності (несправності) за нормативами (нормами) споживання у таких випадках:

у разі відсутності засобів обліку води, встановлених у квартирі (будинку садибного типу);

у разі несправності квартирних засобів обліку, що не підлягає усуненню, з моменту її виявлення;

у разі відсутності у виконавця показань квартирних засобів обліку за розрахунковий період з подальшим перерахунком відповідно до пункту 18 цих Правил.

За наявності витоків із загальнобудинкової мережі споживачі, які не мають квартирних засобів обліку або не зняли та не передали показання квартирних засобів обліку, оплачують послуги з холодного, гарячого водопостачання та водовідведення за встановленими нормативами (нормами) за місяць, у якому ці витoki виявлено.

Пунктом 12 Правил передбачено, що у разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії споживач оплачує послуги згідно з їх показаннями пропорційно опалованій площі (об'єму) квартири (будинку садибного типу) за умови здійснення власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем заходів з утеплення місць загального користування будинку.

У разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії у багатоквартирному будинку, де окремі або всі квартири обладнані квартирними

засобами обліку теплової енергії, споживачі, які не мають таких засобів обліку та які не передали виконавцю показання квартирних засобів обліку теплової енергії, оплачують таку послугу за показаннями будинкового засобу обліку теплової енергії пропорційно опалюваній площі (об'єму) квартири, не враховуючи витрати теплової енергії виконавця, юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, які є власниками або орендарями приміщень у цьому будинку, та сумарних витрат тепла за показаннями усіх квартирних засобів обліку.

Плата за послуги нараховується згідно з показаннями будинкового засобу обліку теплової енергії, а у разі його відсутності (несправності) за нормативами (нормами) споживання у таких випадках:

у разі відсутності засобів обліку теплової енергії, встановлених у квартирі (будинку садибного типу);

у разі несправності квартирних засобів обліку, що не підлягає усуненню, з моменту її виявлення;

у разі відсутності у виконавця показань квартирних засобів обліку теплової енергії за розрахунковий період з подальшим перерахунком відповідно до пункту 18 цих Правил.

Оплата послуг за показаннями засобів обліку води, встановлених у квартирі (будинку садибного типу), проводиться лише у разі здійснення обліку в усіх точках розбору холодної та гарячої води у квартирі (будинку садибного типу) незалежно від наявності засобів обліку на вводах у багатоквартирний будинок (пункт 10 Правил).

Пунктом 18 Правил передбачено, що після отримання показань квартирних засобів обліку, якщо вони відрізняються від розрахованих за показаннями будинкових засобів обліку, виконавець здійснює коригування плати за надану комунальну послугу в наступному розрахунковому періоді шляхом зменшення або збільшення обсягів спожитої кожним споживачем послуги, що відображається в платіжному документі періоду, наступного за здійсненням коригування.

Механізм розрахунку щомісячної плати за послугу з централізованого опалення для населення (фізичних осіб) у разі відсутності у квартирі (будинку садибного типу) та на вводах у багатоквартирний будинок засобів обліку теплової енергії визначено пунктами 40-48 Правил.

Таким чином, розмір плати за комунальні послуги розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

Щодо соціальних нормативів на послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води

Соціальні нормативи, в межах яких надаються пільги і субсидії на оплату житлово-комунальних послуг встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» (далі – Постанова).

Постанову було прийнято відповідно до статей 5 і 9 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (далі – Закон) з метою забезпечення державних соціальних гарантій у сфері житлово-комунального обслуговування, приведення існуючих норм споживання житлово-

1549853

МІНРЕГІОН
№7/10.1/10342-19 від 27.06.2019

Підписано ЕЦП
ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
27.06.2019 16:19

комунальних послуг, за результатами проведеного аналізу, до фактичного обсягу їх споживання, дотримання принципу соціальної справедливості під час надання пільг і субсидій.

Законом регулюються правові засади формування та застосування державних соціальних стандартів і нормативів, спрямованих на реалізацію закріплених Конституцією України та законами України основних соціальних гарантій. Зокрема, Законом встановлено, що держава гарантує забезпечення основних потреб громадян на рівні встановлених законом державних соціальних стандартів і нормативів (ст.16 Закону).

Державні соціальні стандарти – це встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій.

Встановленню соціальних нормативів передувало наукове статистично-аналітичне дослідження, яке проводилося Мінрегіоном, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, та експертами проекту «Реформа міського теплозабезпечення в Україні».

Для визначення соціальних нормативів на житлово-комунальні послуги загалом було використано 54,9 тис. справ домогосподарств – одержувачів житлових субсидій, які обліковують спожиті послуги за приладами обліку.

За результатами досліджень соціальні нормативи у сфері житлово-комунального обслуговування встановлено за середніми нормами фактичного споживання послуг.

Постановою затверджено єдині для всієї України соціальні норми житла та соціальні нормативи користування комунальними послугами.

За вимогами Постанови, для громадян, які відповідно до законодавства мають субсидію на оплату житлово-комунальних послуг, соціальна норма житла для централізованого та індивідуального опалення (теплопостачання) незалежно від джерела та виду енергії становить 13,65 кв. метрів опалюваної площі на одну особу та додатково 35,22 кв. метра на домогосподарство.

Протягом останніх років до Постанови було внесено низку змін, які передбачають оптимізацію соціальних нормативів користування комунальними послугами.

Зокрема, у разі використання теплової енергії для централізованого опалення (теплопостачання) абонентами, житлові будинки яких обладнані будинковими та/або квартирними приладами обліку, соціальний норматив користування послугою з централізованого опалення Постановою встановлено до 01.05.2019 в розмірі 0,0431 Гкал на 1 кв. метр опалюваної площі на місяць в опалювальний період, з 01.05.2019 - в розмірі 0,0383 Гкал/м².

Залежно від особливостей регіонів та типу будівель соціальні нормативи користування житлово-комунальними послугами визначаються з урахуванням коригуючих коефіцієнтів згідно з додатком 2 до Постанови.

Для м. Харкова такі коефіцієнти для розрахунку соціального нормативу користування послугою з централізованого опалення становлять: для 1-4-поверхових будівель – 0,638, будівель на 5 і більше поверхів - 0,43.

Отже, у разі наявності засобів обліку теплової енергії, вартість фактично спожитих послуг з централізованого опалення може бути як меншою, так і

більшою (залежно від температурних показників зовнішнього повітря) за вартість послуг, визначену за соціальними нормативами споживання послуг.

Крім того, соціальні нормативи користування послугами з централізованого постачання гарячої води Постановою встановлено в розмірі 1,6 куб. метрів на одну особу на місяць.

Обсяги послуг, спожиті понад встановлені соціальні нормативи, оплачуються на загальних підставах.

Водночас повідомляємо, що нормативи питного водопостачання у конкретному населеному пункті розробляються та науково обґрунтовуються відповідно до Методики визначення нормативів питного водопостачання населення, затвердженої наказом Держжитлокомунгоспу України від 27.09.2005 № 148, зареєстрованим в Мін'юсті 17.10.2005 за № 1210/11490, спеціалізованими науково-дослідними організаціями на замовлення місцевих адміністрацій або органів місцевого самоврядування та затверджуються органами місцевого самоврядування після погодження з місцевими органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища та водного господарства. Згідно із зазначеною Методикою нормативи питного водопостачання встановлюються з урахуванням ступеню благоустрою житла, впливу кліматичних і екологічних факторів, забезпеченості населеного пункту водними ресурсами тощо.

Таким чином, з 1 жовтня 2014 року на послуги з централізованого постачання холодної (гарячої) води та водовідведення діють 2 норми - встановлені за рішеннями органів місцевого самоврядування та соціальні нормативи, встановлені Постановою.

При цьому, нарахування плати за послуги з централізованого постачання гарячої (холодної) води та водовідведення здійснюється за нормами, встановленими рішеннями органів місцевого самоврядування, а відшкодування пільг і субсидій на оплату вказаних послуг – за соціальними нормативами, встановленими Постановою.

Слід зазначити, що обсяги споживання води, як і інших ресурсів, не можуть бути достовірними без приладів обліку. Тому єдиним дієвим механізмом, який дозволить уникнути будь-яких непорозумінь, пов'язаних з наданням послуг з централізованого постачання холодної (гарячої) води, водовідведення, отриманням соціальної допомоги у повному обсязі, є забезпечення обліку спожитої води в усіх точках розбору за квартирними приладами обліку.

З повагою

Директор Департаменту

Н. ХОЦЯНІВСЬКА

Погоріла І.М. 2071702

Персональні дані, вказані Вами у зверненні (запиті), захищаються та обробляються Мінрегіоном відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення (запиту) згідно із законодавством

МІНРЕГІОН

№7/10.1/10342-19 від 27.06.2019

1549853

Підписано ЕЦП

ХОЦЯНІВСЬКА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМ
27.06.2019 16:19

